

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ: УРЯДУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО

*Матеріали щорічної Міжнародної науково-практичної конференції
(Київ, 24 квітня 2024 р.)*

*За загальною редакцією
Л. Г. Комахи, Т. П. Паламарчук*

24 квітня 2024 року
м. Київ

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 13 від 15 травня 2024 р.)

Глобалізаційні виклики: урядування майбутнього : матеріали щоріч. Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 24 квіт. 2024 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, Т. П. Паламарчук. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2023. 358 с.

У матеріалах щорічної міжнародної науково-практичної конференції висвітлено результати наукових досліджень із актуальних питань, що охоплюють такі напрями: державне управління: інтеграція до ЄС і воєнний стан; антикризове публічне управління в Україні в умовах глобалізаційних викликів; національна стійкість України як пріоритет суб'єктів публічного управління; парламентаризм і демократія в умовах викликів воєнного часу і повоєнної відбудови України; стійкість, ревіталізація та розвиток територіальних громад в умовах воєнного стану; вступ України до ЄС: переговорна рамка та прогрес у реформах.

Видання розраховане на наукових, науково-педагогічних працівників, теоретиків і практиків публічного управління та адміністрування, громадських діячів та інших заінтересованих осіб.

УДК 351/354:316.3/.4](06)

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за фактичні помилки, достовірність і точність інформації, автентичність цитат, плагіат, правильність фактів та посилань несуть автори.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ: ІНТЕГРАЦІЯ ДО ЄС І ВОЄННИЙ СТАН

ІГОР ВЕРЕТЕЛЬНИКОВ. РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ В ДЕРЖАВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	9
АЛІСА ДОРОХІНА. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ: ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТА ВОЄННІ КОНТЕКСТИ.....	11
ALINA KOSTRUBITSKA. MEDIA GOVERNANCE IN UKRAINE IN A WARTIME: AN ANALYSIS OF THE 'UNITED NEWS TELEMARATHON'.....	14
СЕРГІЙ КРАВЧЕНКО. НОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ЛОБІЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ.....	16
МАРИНА КУТЕПОВА. ПРОБЛЕМИ ТА ВЛИВ «ІДЕНТИЧНОСТЕЙ» У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ НА ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ.....	18
МАРИНА ЛАВРЕНЧУК. ІНТЕГРАЦІЯ ДО ЄС І ВОЄННИЙ СТАН В УКРАЇНІ.....	21
БОГДАН МАЛЕНКО. НЕЗАЛЕЖНІСТЬ СУДОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ ЯК ЗАПОРУКА БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ.....	23
НАТАЛІЯ МАРТИНЕНКО. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	25
МИХАЙЛО МЕЛЬНИК. СПІВПРАЦЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЯК «ЗАПОРУКА» РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	28
РОМАН ПЯТКІВСЬКИЙ. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЕТИЧНИХ ЗАСАД НАЛЕЖНОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	30
ЄВГЕНІЙ РАДЗИХОВСЬКИЙ. ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	32
ІГОР РОМАНЮК. УПРАВЛІННЯ НАДАННЯМ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ.....	34
ОЛЕКСАНДР СЕМИКРАС. ЗАСТОСУВАННЯ БІХЕВІОРИСТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	36
ВЛАДИСЛАВ ТАРАСЕНКО. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ: ВІЙНА, ВИКЛИКИ ТА РЕФОРМИ.....	39
ТЕТЯНА ФЕСЕНКО. LOCAL ONLINE SERVICE INDEX: РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	41
ОЛЕКСАНДР ШКУРОПАТ. АКСІОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	44

СЕКЦІЯ 2. АНТИКРИЗОВЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

ТЕТЯНА БЕВЗ. СОЛІДАРНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	46
ALICIA BIVOL. MAINTAINING THE PROFESSIONAL IMAGE UNDER OUTRAGE CONDITIONS OF MIA'S EMPLOYEE.....	49
ОЛЕКСАНДР БОБОСЬ. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ДО ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ.....	52
НАТАЛІЯ БОЙКО, НАТАЛІЯ ЛАРІНА, ВОЛОДИМИР ОЛШЕВЕЦЬ. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАР'ЄРНОГО ЗРОСТАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ.....	54
МИКОЛА ГАБІНЕТ. КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ П. НАТА ТА Р. БЕКОФА ЯК ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ АНТИКРИЗОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ.....	57
ОЛЬГА ГЕРАСИМЕНКО. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	59
ЛІНА ГРАБАР, ЛІЛІЯ ГОНЮКОВА. ТРУДОВА МІГРАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНУ ПОЛІТИКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН.....	61

DUMITRU DODUL. DILEMMA AND CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY: THE IMPACT OF GLOBALIZATION AND TECHNOLOGY ON THE CLAIM OF CULTURAL IDENTITY	63
SILVIA DULSCHI. RESIZING THE ACTUALITY OF ECOLOGICAL SECURITY IN THE CURRENT CONDITIONS.....	65
ІОН ДУЛЬСКІЙ. ЗАВДАННЯ РЕФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА.....	68
ІГОР ЗБІГЛЕЙ. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ ЕТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ ЯК ЕЛЕМЕНТА СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	71
ANGELA ZELENSCHI. PUBLIC IMAGE MANAGEMENT OF LAW ENFORCEMENT BODIES	73
АНАСТАСІЯ ІЛЬІНА. АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ.....	76
ОКСАНА КОГУТ. НАЛЕЖНЕ ВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ	79
ЄВГЕН КОЛЕСНІЧЕНКО. ПРОБЛЕМАТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ.....	81
НАТАЛІЯ КОРЧАК. ВЗАЄМОДІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІТИКИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	83
БОГДАН КОХАНСЬКИЙ. СТВОРЕННЯ СУВЕРЕННОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	86
НАТАЛІЯ КРАЩЕНКО. УКРУПНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В УМОВАХ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	89
КОСТЯНТИН КУЗЬМЕНКО. АНТИКРИЗОВІ ЗАХОДИ НБУ В РЕГУЛЮВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ З НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	92
ТЕТЯНА КУМЕДА. ЛІДЕРСТВО У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	94
АННА КУРОПЯТНИК, ІРИНА МИКОЛАЙЧУК. СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ	96
ДМИТРО ЛАВРЕНТІЙ. ПРАВО ЛЮДИНИ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я: ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР	99
ОКСАНА ЛАРИНА. МІЖСУБ'ЄКТНИЙ ПІДХІД У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ.....	102
СТАНІСЛАВ ЛАРІН. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ В ПІДГОТОВЦІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ З РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	105
НАТАЛІЯ ЛАРИНА, ДМИТРО ЦИМБАЛ, ІГОР БОЙКО. ФОРМУВАННЯ МЕДІАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ІНСТИТУЦІЙНІ ВИМІРИ	109
ДЕНИС ЛИСОВ. ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ОСМИСЛЕННЯ КУЛЬТУРНО-ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ФАКТОРУ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ ПРИ ФОРМУВАННІ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВИ.....	112
ECATERINA LOZOVANU. THE PHENOMENON OF HUMAN TRAFFICKING – PERSPECTIVES OF EVOLUTION IN THE GLOBAL SOCIETY.....	114
ЯРОСЛАВ МИРОШНИЧЕНКО. АНТИКРИЗОВЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	116
КСЕНІЯ ОЗЕРАН. НОВА ДЕРЖАВНА ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	118
ALEXANDRU PRISAC. THE INTERACTION BETWEEN THE FORMS OF DEFENSE OF CIVIL RIGHTS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND UKRAINE.....	120
NATALIA RAHMISTRIUC. ENSURING TRANSPARENCY OF DECISION-MAKING IN PUBLIC ADMINISTRATION AUTHORITIES.....	122
АНТОН ПОЛІКАРПОВ. ФУНКЦІЇ СУБ'ЄКТІВ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ: ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПІДХІД	124
ALEXANDRU PRISAC. CONDITIONAL GENERAL COMPETENCE – A CONSEQUENCE OR CONDITION OF COMPLIANCE WITH THE PRELIMINARY PROCEDURE IN THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND UKRAINE.....	126
СОЛОМІЯ САЩУК. УТВЕРДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ОСНОВА ДО НЕСПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: ПОКАЗНИКИ РОЗУМІННЯ ТА СПРИЙНЯТТЯ ПОШИРЕНOSTІ	128

НАТАЛІЯ СЛОБОДЯНЮК. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	131
ЛАРИСА СОХАТЮК. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АНТИКРИЗОВИХ УМОВАХ.....	133
МАРГАРИТА ТІВЕЦЬКА. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	135
ОЛЕКСІЙ УСТІНОВ, ЛІЛІЯ ГОНЮКОВА. УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ПРОЦЕСАХ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЯК ФАКТОР АСИМЕТРИЧНОЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ТРИВАЮЧОЇ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	137
АНДРІЙ ШКІТОВ. КІБЕРСТІЙКІСТЬ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УРЯДУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	140
ІГОР ЯШУТІН, ВОЛОДИМИР ГЛУШКО, МИКОЛА КОЗЯР. АДМІНІСТРАТИВНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ	142

СЕКЦІЯ 3. НАЦІОНАЛЬНА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ ЯК ПРІОРИТЕТ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ОЛЕКСАНДР БАРАНОВ. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ СУБ'ЄКТАМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ.....	145
ВОЛОДИМИР БОНДАР. ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ЯК КОМПОНЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	149
ІРИНА БУРКОВСЬКА. СТРАТЕГІЧНИЙ ІМІДЖ ТА ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ: КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	151
ДМИТРО ГАЛУШКА. ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИМ СПЕЦІАЛЬНИМ ОПЕРАЦІЯМ (ІПСО)	153
КАТЕРИНА ДОМАШЕВСЬКА. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.....	155
ГАННА ДОНІНА. СИСТЕМА ЕКСПОРТНОГО КОНТРОЛЮ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ.....	157
ГАЛИНА ЗАВОРІТНЯ, ВЛАДИСЛАВ МАРТИЩЕНКО. ТЕХНОЛОГІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННО-ПОЛІТИЧНОГО КОНФЛІКТУ	159
ВІКТОРІЯ ІВАНОВА. УКРАЇНА ТА НАТО: ПЕРЕВАГИ СПІВПРАЦІ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ	162
НАТАЛІЯ КЛИМЕНКО. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	165
ОЛЕКСАНДР КОРНІЄНКО. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	167
ОКСАНА ЛИТОВЧЕНКО. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	169
АНАТОЛІЙ ЛОЙШИН, ГАННА ЄФИМЕНКО. ОЧІКУВАННЯ УКРАЇНИ ВІД ВАШИНГТОНСЬКОГО САМІТУ	171
ОЛЕНА ЛЮБИЧЕНКО. СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНИХ І НЕДЕРЖАВНИХ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.....	175
ВІКТОР ЛЮСТЕЙ. ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	177
ДМИТРО СОЛЯНИК. УЧАСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ	180
АННА ТЕРЕНТ'ЄВА. КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ РОЗБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА.....	182
ІГОР ТИМОФЄЄВ. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	184

VIOREL FROSINEAC. ENSURING NATIONAL STABILITY IN THE CONTEXT OF REGIONAL CHALLENGES BY RECRUITING PUBLIC SERVANTS ACCORDING TO THE PRINCIPLE OF PROFESSIONALISM.....	186
АНДРІЙ ШАПОВАЛОВ. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	188
ТЕТЯНА ЯНЕВСЬКА. ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК СКЛАДОВІЙ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	191

СЕКЦІЯ 4. ПАРЛАМЕНТАРИЗМ І ДЕМОКРАТІЯ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО ЧАСУ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

ВАЛЕРІЯ БОГДАНОВА. УЧАСТЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	193
КИРИЛО БОДЮЛ. МІСЦЕ ВЕРХОВНОЇ РАДИ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	196
ЮРІЙ ГОЛИК. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ДОСВІД США І УКРАЇНИ.....	198
ВАЛЕНТИНА ГОШОВСЬКА. ПАРЛАМЕНТАРИЗМ У ВИМІРІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	201
ЛІДІЯ ДАНИЛЕНКО. ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	203
ВОЛОДИМИР ДЗЕГА, КАТЕРИНА ГАРІЧЕВА. ДЕМОКРАТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	205
ОЛЕКСАНДР ДЗЬОБАНЬ. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА МЕРЕЖЕВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ФОРМ І МЕТОДІВ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ	208
ЄЛИЗАВЕТА ДОБРИКОВА. РОЛЬ НАВИЧОК В АНТИКРИЗОВОМУ ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	211
ІРИНА ДУДКО, ІВАН СМОЛАНКА. ЄВРОПАРЛАМЕНТ ЯК АКТОР МІЖНАРОДНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	213
ОЛЕНА КІНДРАТЕЦЬ. ЗАГРОЗИ ДЕМОКРАТІЇ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	216
ОЛЬГА КРАВЧУК. ПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	218
ВАЛЕНТИНА КУДРИЦЬКА. СОЦІАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: РЕІНТЕГРАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ТА ПІДТРИМКА ПОСТРАЖДАЛИХ.....	220
ЄЛИЗАВЕТА КУЛІКОВА. ВИКЛИКИ ЄС У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ ТА ЇХ ВПЛИВУ НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО	222
ДМИТРО ЛЕЩЕНКО. ПРЕДСТАВНИЦЬКА ДЕМОКРАТІЯ ЯК ФОРМА НАРОДОВЛАДДЯ В УКРАЇНІ.....	224
КАТЕРИНА ЛОТОЦЬКА. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	226
ЮЛІЯ МАЛЬОВАНА, АННА РУДНІЄВА. ПАРЛАМЕНТАРИЗМ ЯК ФУНДАМЕНТ ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ	228
ОЛЕКСАНДР МАЛЯРЕНКО. МЕХАНІЗМИ УЧАСТІ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	230
ОЛЕНА МАРТИНЮК. ДО ПИТАННЯ ПРО ДЕЯКІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАКОНОТВОРЕННЯ В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	232
ОЛЕНА МУСІЄНКО. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: КОНЦЕПТУАЛЬНА СКЛАДОВА	234
ОЛЕКСІЙ НАГАЙЧЕНКО. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ.....	236
ДМИТРО ПІРКЛ. ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОМИСЛОВИХ РЕВОЛЮЦІЙ	238
ІГОР РЕЙТЕРОВИЧ. ПРЕДСТАВНИЦЬКА ВЛАДА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО ЧАСУ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	240

КИРИЛО ТИМОШЕНКО. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ РЕГОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	242
СЕРГІЙ ТУЧА. ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ:	
СУТНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	244
ЛІЛІЯ ХОРИШКО. КОМУНІКАЦІЇ ЄВРОПАРЛАМЕНТУ ТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТІЇ	246
ВАЛЕРІЯ ШИРЯЄВА. ДО ПИТАНЬ ПРО ОСОБЛИВІСТЬ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ ТА ЇЇ РОЛЬ	
У ПОВОЄННИЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	248

СЕКЦІЯ 5. СТІЙКІСТЬ, РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВІКТОРІЯ АЛЕКСЄЄВА. РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ГРОМАД ЯК ШАНС ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	251
СЕРГІЙ АНДРЕЄВ. ПРО НОВУ МАГІСТЕРСЬКУ ПРОГРАМУ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	
ПОВОЄННОЮ ВІДБУДОВОЮ ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»	254
ОЛЕКСІЙ БАБІЙ. ВІДТВОРЕННЯ КАДРОВИХ РЕСУРСІВ ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ	
СТІЙКОСТІ ГРОМАДИ	257
ІВАН БОНДАРЧУК. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	
В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	259
АЛЛА ВОЙТИНА. РОЛЬ СТАТУТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО	
УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	261
СЕРГІЙ ВОЛОШИН. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДБУДОВИ:	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕБІЙНОЇ РОБОТИ КРИТИЧНИХ СЛУЖБ	263
МАР'ЯНА ГАРАЄВА. РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	265
ВІТАЛІЙ ГОРДІЄНКО. ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ СИСТЕМИ	
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС	267
НАТАЛЯ ГОРЛО. ЧИННИКИ ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ОБ'ЄДНАНИХ	
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	270
НАТАЛІЯ ГРИНЧУК, МИХАЙЛО БАГІНСЬКИЙ. ДО ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ РАЙОНАМИ У М. КИЄВІ	272
АНДРІЙ ДЕХТЯРЕНКО. БІОЕКОНОМІКА ЯК ДРАЙВЕР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	274
ЮРІЙ ДЕХТЯРЕНКО. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН У СИСТЕМІ	
БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	277
СВІТЛАНА ДЯЧЕНКО, ІРИНА РЕДЧИЦЬ. ПАРТИЦИПАТОРНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ:	
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ЙОГО ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ УКРАЇНИ	279
ОЛЕГ СЬЛЬЧИК. ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	
ДЛЯ СТІЙКОСТІ, РЕНОВАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	282
ВЯЧЕСЛАВ ЗУБЕНКО. МІСЦЕВІ ЗАПОЗИЧЕННЯ ЯК ДОДАТКОВИЙ РЕСУРС РОЗВИТКУ ГРОМАД:	
ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ	284
НАДІЯ КАЛАШНИК. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ СТІЙКОСТІ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ:	
ОСОБЛИВОСТІ РЕІНТЕГРОВАНІХ ТЕРИТОРІЙ	286
ВІКТОРІЯ КОВПАК, ОЛЕНА ПРУСЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ	
ВЕСЕЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО ТА ПІД ЧАС ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ	288
ОЛЕКСАНДРА КОВТУНЕНКО. СКЛАДОВІ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ ІНФРАСТРУКТУРИ	
ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ	291
ОЛЕГ КРАВЕЦЬ. СКЛАДОВІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	294
ЛАРИСА МАТВЄЄВА. ПАСІОНАРНІСТЬ УКРАЇНЦІВ ЯК ДЖЕРЕЛО СТІЙКОСТІ ГРОМАД	296
ЄВГЕН МОТОЛИЖЕНКО. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ	
У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	298
ІГОР НАЗАРЕНКО. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	
ЗА УМОВ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	300

ОЛЕКСІЙ РАДЧЕНКО. ОБМЕЖЕННЯ АВТОНОМІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	302
АНАТОЛІЙ РАЧИНСЬКИЙ. РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД – ОСНОВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	304
АНТОН РОГОВИЙ. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МІСТА ТА ПОЛІТИКА ЙОГО СТИМУЛЮВАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	306
ОКСАНА РОМАХОВА. ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЛУТАНСЬКОЇ ТА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	308
ЮЛІА СОБКО-БОВКУН. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	310
ЄВГЕН СОЛОВЙОВ. ЗАПОБІГАННЯ КАДРОВИМ РИЗИКАМ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	312
СТАНІСЛАВ СТОЯНОВ. РОЗВИТОК ЄВРОРЕГІОНІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЄВОГО БАГАТОРІВНЕВОГО ПАРТНЕРСТВА	314
АНДРІЙ ХУДОЛІЙ. РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ ЗА СПРИЯННЯ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	316
МИРОН ШЕРМЕЙСТЕР. АКТИВНІСТЬ СТРУКТУР ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ	318
СЕРГІЙ ШОЛОДЬКО. ФАКТОР ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СФЕРИ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ	320
ВЛАДИСЛАВА ЮЗЕФОВИЧ. ТРАНСФОРМАЦІЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІДТВОРЕННЯ ТЕРИТОРІЙ	322

СЕКЦІЯ 6. ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС: ПЕРЕГОВОРНА РАМКА ТА ПРОГРЕС У РЕФОРМАХ

ОЛЕКСІЙ БЕССАРАБ. РОЛЬ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ У РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ	324
АНАСТАСІЯ ВАСИЛЕНКО. РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ В УРЯДУВАННІ МАЙБУТНЬОГО В КОНТЕКСТІ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄС	327
ЮЛІА КРАВЧЕНКО. ПРОГРЕС У РЕФОРМАХ ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ШЛЯХУ ДО ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄС	329
РОМАН КРУСЯН. ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА НОРМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ: ВПЛИВ НА ПРОЦЕС ІНФОРМАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	332
ВІОЛЕТА ЛАБАЗІЮК. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ШЛЯХ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ВИМОГ ЩОДО РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА КООРДИНАЦІЇ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	334
ОЛЬГА ОЛЕФІРЕНКО, АНДРІЙ ХАРЧУН. ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	336
ПЕТРО ОПАНАЩУК. ЗАХИСТ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ЯК ЧИННИК ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	338
МАР'ЯНА ОРЛІВ. КООРДИНАЦІЙНА РАДА ЯК ІНСТРУМЕНТ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ У ПРИЙНЯТТІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ВЛАДНИХ РІШЕНЬ	340
НАТАЛЯ ПАСІЧНИК. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ	342
В'ЯЧЕСЛАВ САПРИКІН. ЄДИНИЙ ЦИФРОВИЙ РИНОК ЄС: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ	344
ГЕОРГІЙ ТИТАРЕНКО. ІНСТРУМЕНТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	347
ЮРІЙ ТУКАЛЕНКО. ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС: ПЕРЕГОВОРНА РАМКА ТА ПРОГРЕС У РЕФОРМАХ	349
ЮЛІАНА ФЕДОРЕНКО. СПІВПРАЦЯ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СУСІДАМИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС	351
АНДРІЙ ГАЛИЦЬКИЙ. ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ПІСЛЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	353
ОЛЕКСАНДР ТИТАРЕНКО. ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ПІСЛЯ ВОЄННИХ ДІЙ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	355

Наталія МАРТИНЕНКО,

доктор філософії в галузі публічного управління та адміністрування, докторант кафедри економічної політики та менеджменту Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Nataliia MARTYNENKO,

Ph.D in the field of Public Management and Administration, Doctoral Student of the Department of Economic Politics and Management, Educational and Scientific Institute «Institute of Public Administration», V. N. Karazin Kharkiv National University
<https://orcid.org/0000-0002-3234-0689>

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL COOPERATION IN THE FIELD OF IMPROVING THE QUALITY OF FORENSIC EXPERT ACTIVITIES

Interaction with international organizations and other subjects of international law in the field of forensic expert activity obviously has a desire to increase its quality both for the purpose and as a means of European integration of Ukraine. International forensic expert cooperation is regulated by a number of bilateral and multilateral agreements on cooperation in the field of mutual legal assistance, as well as national procedural legislation and legislation on forensic expert activity.

The influence of leading international and European non-governmental non-profit organizations, whose activities include or are fully devoted to forensic examination, is based on a set of features, in particular: international scope of activity; international recognition, based on proven practical usefulness for all members of organizations - formation of a system of standards recognized and implemented by the entire expert community; the presence of relationships with other international organizations capable of creating new relationships, including cyclic ones.

Keywords: forensic expert activity, forensic examination, public administration entities in the field of forensic expert activities, research institutions of forensic examinations, expert services.

Взаємодія з міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права у сфері судово-експертної діяльності вочевидь має прагнення підвищення її якості як з метою, так і шляхом європейської інтеграції країни. Міжнародна судово-експертна співпраця регулюється низкою двосторонніх та багатосторонніх договорів про співробітництво у галузі надання взаємної правової допомоги, а також національним процесуальним законодавством та законодавством про судово-експертну діяльність.

Міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи врегульовано розділом IV Закону України “Про судову експертизу” (далі – Закон). Цим Законом дозволено проведення судової експертизи за дорученням відповідного органу чи особи іншої держави (ст. 22 Закону) [1]. Також закріплена можливість залучення фахівців з інших держав для спільного проведення судових експертиз (ст. 23 Закону). Окрім того, Державним спеціалізованим установам надано право на міжнародне наукове співробітництво (ст. 24 Закону) [1].

В світі існує достатньо велика кількість міжнародних організацій, робота яких пов'язана з міжнародним співробітництвом в сфері діяльності судово-експертних установ, проведенням окремих різновидів експертних досліджень. Суттєву роль у стратегічному плануванні в галузі судової експертизи відіграє Міжнародний судово-експертний стратегічний альянс – International Forensic Strategic Alliance (далі – IFSA), створений у 2007 р. IFSA є багатостороннім партнерством між регіональними мережами діючих лабораторій судової експертизи по всьому світу: Американського товариства директорів криміналістичних лабораторій – American Society of Crime Laboratory Directors (далі – ASCLD), Європейської мережі судово-експертних установ – European Network of Forensic Science Institutes (далі – ENFSI)), Національного інституту судової експертизи Австралії, Нової Зеландії – National Institute of Forensic Science Australia New Zealand (далі – NIFS ANZ), Латиноамериканської Академії криміналістики та судової експертизи – Academia Iberoamericana

de Criminalística y Estudios Forenses (далі – AICEF), Азіатської судово-експертної мережі – Asian Forensic Sciences Network (далі – AFSN), Південноафриканської регіональної судово-експертної мережі – Southern Africa Regional Forensic Science Network (далі – SARFS). Крім того, Альянс співпрацює з трьома стратегічними партнерами: Управлінням ООН з наркотиків та злочинності – United Nations Office on Drugs and Crimes (далі – UNODC), Міжнародною організацією кримінальної поліції – International Criminal Police Organization and it is an inter-governmental organization (далі – Інтерпол) та Дослідницьким центром судової експертизи Леверхалма – Leverhulme Research Centre for Forensic Science (далі – LRCFS) [2].

Усвідомлення важливості створеної мережі контролю якості в судово-експертних лабораторіях IFSA відображає саму суть даного масштабного об'єднання – надання якісних та загальновизнаних результатів, включаючи наслідки виконання стандартних процедур на місці події та в самій експертній лабораторії.

На європейському просторі впливовою організацією, що об'єднує судово-експертні організації по всій Європі, є ENFSI, цілями створення якої ставилися покращення взаємного обміну інформацією в галузі судової експертизи, а також підвищення якості надання послуг судової експертизи у Європі.

Ця організація впровадила та продовжує реалізовувати різні формати співпраці: міжнародні науково-практичні конференції, популяризацію Керівництв з кращих експертних практик, навчальні вебінари, міжлабораторне професійне тестування та інші. Однією з форм співпраці в ENFSI є проведення семінарів робочих груп, що складаються з експертів конкретної експертної спеціальності. Наразі в ENFSI ефективно працюють 17 робочих груп, засідання яких проводяться по чергову у різних країнах-учасниках організації. Сукупність ідей, знань та досвіду, а також прагнення покращити якість судових експертиз використовується учасниками робочих груп для перетворення проблемних питань у реальні рекомендації.

На сьогодні у ENFSI входить 72 лабораторії судової експертизи із 39 європейських країн. Процес приєднання українських судово-експертних установ до ENFSI було розпочато у 2002 р., коли Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України отримав міжнародний сертифікат якості судових експертиз. На сьогодні до ENFSI також входять Київський науково-дослідний інститут судових експертиз, Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса та Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України [3]. Партнерство з ENFSI дозволяє отримувати актуальну інформацію про нові досягнення в експертній галузі, обмінюватися досвідом у сфері судово-експертної діяльності з колегами та привносити кращі досягнення в практику роботи судово-експертних установ України.

Важливим аспектом для взаємодії в судово-експертній сфері також є програма обміну Агентства Європейського Союзу з підготовки співробітників правоохоронних органів та судово-експертних установ – European Union Agency for Law Enforcement Training (далі – CEPOL), що спрямована на зміцнення співпраці в боротьбі зі злочинністю за допомогою програми обміну і навчання на освітній платформі Leed CEPOL та дає учасникам змогу ознайомитися з методами роботи інших країн, сприяючи зміцненню довіри й активізації взаємодії між працівниками правоохоронних органів та експертних організацій усієї Європи й не тільки.

Пріоритетом у міжнародній діяльності науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України є також залучення інструменту Technical Assistance Information Exchange (далі – TAIEX). Це вид зовнішньої допомоги, що надається Європейською Комісією для обміну інформацією з метою розбудови інституціональної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства до *acquis communautaire*. У рамках інструменту TAIEX експертами науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України здійснюються навчальні візити, що надають змогу вивчати досвід країни-члена ЄС, організовуються та проводяться семінари та робочі зустрічі з відповідними партнерами країн-членів ЄС у галузі судової експертизи.

Перелічені форми співробітництва є різноманітною діяльністю керівників судово-експертних організацій, експертів, фахівців, вчених більшості країн світу, що сприяє розвитку всіх учасників співробітництва.

Впливовість провідних міжнародних та європейських недержавних некомерційних організацій, діяльність яких включає або повністю присвячена судовій експертизі, будується на сукупності ознак, зокрема: міжнародний масштаб діяльності; міжнародне визнання, засноване на доведених

практичній корисності для всіх членів організацій – формуванні системи стандартів, що визнаються і виконуються всім експертним співтовариством; наявність взаємозв’язків з іншими міжнародними організаціями, здатними створювати нові взаємозв’язки, у тому числі циклічні.

Список використаних джерел

1. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 23.04.2024).
2. Member Organizations / International Forensic Strategic Alliance. URL: <https://www.ifsa-forensics.org/> (дата звернення: 23.04.2024)
3. Permanent Member-Representatives / Members / European Network of Forensic Science Institutes. URL: <https://enfsi.eu/about-enfsi/members/> (дата звернення: 23.04.2024).